

๖๐๑

แบบเรียนไวยากรณ์

เล่มสอง

มีวิธีลัด สอนเด็กให้อ่านออกได้เร็ว

นายย้วน ทนนิเทศ ป.ป.

เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่ ๑๐๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๗

ราคา ๒๐ สตางค์

พิมพ์จำหน่ายที่โรงพิมพ์ศิริกึ่ง มุมถนนอนุสาวรีย์

สงวนลิขสิทธิ์

พิมพ์ครั้งที่ ๑ เมื่อ ๑ มกร ๗๒

๗/๕๐๐๐/๙/๗๗

4/4

๖

เพลงชาติ

แผ่นดินสยามนามประเทืองว่าเมืองทอง
ไทยเข้าครองตั้งประเทศเขตต์แดนสง่า
สืบเผ่าไทยดึกดำบรรพ์โบราณลงมา
รวมรักษาสามัคคีทวีไทย
บางสมัยศัตรูจู่โจมตี
ไทยพลสู้พร้อมรวมรุกไล่
เข้าลุยเลือดหมายมุ่งผดุงผะไท
สยามสมัยบุราณรอดตลอดมา
อันดินสยามคือว่าเนื้อของเชื้อไทย
น้ำรินไหลคือว่าเลือดของเชื้อข้า
เอกราษฎร์คือเจดีย์ที่เราบูชา
เราจะสามัคคีร่วมมีใจ
รักษาชาติประเทศเอกราชจงดี
ใครย่ำยีเราจะไม่ละให้
เอาเลือดล้างให้สิ้นแผ่นดินของไทย
สถาปนาสยามให้เทอดไทยไชโย

เหล่าเราทั้งหลายขอน้อมกายถวายชีวิต
รักษาสิทธิ์อิสสระณแดนสยาม

ที่พ่อแม่ผู้ยอมม้วยด้วยพยายาม
ปราบเสี้ยนหนามให้พินาศสืบชาติมา
แม่อิงไทยไทยต้อยจนย่อยยับ
ยังถูกลบคงคืนได้ชื่นหน้า

ควรแก่นามงามสุดอยู่ธยา
นั้นมิใช่ว่าจะขัดสนหมดคนดี

เหล่าเราทั้งหลายเลือดและเนื้อเชื้อชาติไทย
มิให้ใครเข้าเหยียบยำขำขย
ประคับประคองป้องสิทธิ์อิสสระเสรี
เมื่อภัยมีช่วยกันจนวันตาย
จะสิ้นชีพไว้ชื่อให้ถือถือน
ว่าไทยมั่นรักชาติไม่ชาติสาย
มิไ้ทรูตยั้งทั้งหญิงทั้งชาย
สยามมิวายผู้มุ่งหมายเชิดชัยไชโย

(คัดจากราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๕๑ วันที่ ๒๖ ถึง ๒๔๗๗)

แบบเรียนไ

เล่มสอง

มีวิธีลัด สอนเด็ก ให้อ่านออกได้เร็ว

นายย้วน ทนนิเทศ ป.ป.

เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่ ๑๐๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๗

ราคา ๒๐ สตางค์

พิมพ์จำหน่ายที่โรงพิมพ์ศรีหงส์ มุมถนนอุณากรรณ
สงวนลิขสิทธิ์

พิมพ์ครั้งที่ ๑ เมื่อ ๑ มกร ๗๒

๓/๕๐๐๐/๙/๗๗

คำนำพิมพ์ครั้งที่ ๔

การพิมพ์ครั้งนี้ มิได้นำวิธีสอนมาลงไว้ เพราะข้าพเจ้าได้เปลี่ยนแปลงบทเรียนให้เป็นอย่างทางลัดตลอดเล่ม สะดวกแก่ผู้สอนทุกประการ ถึงไม่ต้องดูวิธีสอนก็สามารถสอนได้ถูกต้องตามหลักทางลัด และส่วนหลักฐานในการผสมตัวสะกดสระแปลง สระลดรูป นั้น ก็ได้มีแจ้งอยู่ในหนังสือหลักวิธีสอนหนังสือไทยทางลัดทั้งสิ้นแล้ว

อนึ่งการพิมพ์ครั้งนี้ ได้แก้ไขดัดแปลงบทคำกลอนอ่านเทียบต่าง ๆ ให้สมสมัยยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าขอขอบคุณพระภิกษุ สวัสดิ์ ตินะมาต ซึ่งช่วยแต่งคำกลอนให้เป็นอย่างดีไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

นายย้วน ทินนิเทศ

๑/๕/๓๗

อุปกรณ์แบบเรียนไว้ออกใหม่ ถ้าจะให้ดี ขณะที่เด็กอ่านแบบเรียนไว้อ่าน เชิญซื้อ อุปกรณ์แบบเรียนไว้อ่านให้เด็กทักด้วยจะทำให้เด็กพอใจมาก เพราะอุปกรณ์แบบเรียนไว้มันรูปทั้งเล่มโรงพิมพ์ศรีหงส์เป็นเอเยนต์

สอนอ่านบทที่ ๑

มาตรา ๗ สะกด เรียกว่าแม่ กน

ตัวสะกดที่ใช้แทน น มี ๕ ตัว คือ ญ ณ ฦ ฬ พ

สูตร

กัณ กาน กิน ก็น กิ่น กึ้น กุ่น กุน เก็น เกน แก่น แคน

กะ น กัณ   ทะ น ัน   คะ น คัน

กา น. กาน   ถ้าน   ถ้าน   ยาน   ยาน

ก น กิ น ล น ลิน ม น มิน

ก น กน ฉ น ฉน ม น มน

กั น กิณ ฉิ น ฉินน์ มั น มัณ

ก น กน ข น ขน ค น คน

ก, น, กุ, ฉ, ฌ, ฉน, ทุ, ฌ, ทุ

ก น กน ส น สน ค น คน

កេ ន កើន ខេ ន ខើន ឡេ ន ឡើន

เก น เกน   เถ น เถน   เล น เลน
 แกะ น แก้น   แสะ น แส้น   แม่ะ น แม่้น
 แก น แกน   แผล น แผลน   แท น แทน

สอนอ่านบทที่ ๒

บุ	ญ	บุญ	คุ	ณ	คุณ	บุญคุณ
บ	ว	บัว	บา	น	บาน	บัวบาน
ก	ไ	ไก่อ	ทะ	น	ชัน	ไก่อชัน
เห	น	เห็น	ค	ระ	น	ควัน
ห	ใ	ให้	ปะ	น	ปั้น	ให้ปั้น
ค	ำ	คำ	จ	น	จุน	คำจุน
ผ	บ	ผู้	แท	น	แทน	ผู้แทน

ควันไฟ ไก่อชัน ให้ปั้น เห็นใจ บัวบาน ให้บัวบาน
 กล้าหาญ คำจุน ทำงาน ผู้ใหญ่ว่าอย่าฝ่าฝืน ชื่นใจ
 กันไม่ดี ยาคุนคือยาไทย ใครมาเอาดินสอฉันไป
 อ้อ! อยู่ในกะเป๋าดื้อฉัน พระจันทร์เจ้าขา มาหาหนูวันนี้
 คุณปู่ใจดี พาหนูไปดูพระจันทร์เมื่อวันเพ็ญ โบราณ
 ว่าข้าเป็นการนานเป็นคุณ ทหารถือปืนตูกกล้าหาญ

๓

สอนอ่านบทที่ ๓

มาตรา ๒ สะกด ต่อ

สูตร

กน โจน ก้อน กอน ก้วน กวน เกียน เกียน
เกื่อน เกื่อน เกื่อน เกอน เกิน
โกะ น กน โหะ น ชน โหะ น ชน
โก น โจน โห น ฆน โต น โทน
เกาะ น ก้อน — —
กอน น กอน สอน น สอน คอน น คอน
กวน น ก้วน สว น สวน มวน น มวน
เกียน น เกียน — —
เกียน น เกียน เขียน น เขียน เวียน น เวียน
เกื้อน น เกื้อน — —
เกื้อน น เกื้อน เขื่อน น เขื่อน เขื่อน น เขื่อน
เกื้อน น เกื้อน — —
เกอน น เกอน — เทอญ เทอญ
เกอน น เกิน เทอ น เทิน เทอ น เทิน

สอนอ่านบทที่ ๔

ปร	แ	แปร	ปรวิ	น	ปรวน	แปรปรวน
ฝ	เ	เฝ้า	สั	น	สวน	เฝ้าสวน
มว	น	มวน	ย	า	ยา	มวนยา
เตอ	น	เตือน	ส	ติ	สติ	เตือนสติ
นอ	น	นอน	โกระ	น	กรน	นอนกรน
น	ำ	น้ำ	โฝ	น	ฝน	น้ำฝน
โค	น	คน	เทอ	น	เดิน	คนเดิน

คนเดินมาทำงาน เมื่อจะทำงานใดๆ ก็ให้มีสติ
ทำงานอย่าแปรปรวน คนใจดีทำบุญและให้ทาน ไม่
ทำงานก็ไม่มีเงิน คำโบราณสอนไว้ว่า อย่าถือคนบ้า
อย่าว่าคนเมา คุณให้ดูหน้า ชื่อว่าให้ดูเนื้อ ห่ม
ทำสวนพรรณานิน จะได้นอนกินเมื่อแก่

สอนอ่านบทที่ ๕

วิธีผันมาตรา น สะกด

อักษรกลางผันด้วยไม้ ิ ึ ึ + อ่านสะกดว่าดังนี้

โกะ น กน   โกะ น ิ ก่น   โกะ น ึ กั้น—
โกะ น ึ กั้น   โกะ น ิ ก่น

ปะ น บั๊น   ปะ น' บั๊น   ปะ น' บั๊น—
                          ปะ น' บั๊น   ปะ น' บั๊น

อักษรสูงผันด้วยไม้   อ่านสะกดว่าดังนี้

ชะ น ชั๊น   ชะ น' ชั๊น   ชะ น' ชั๊น
 สิ น สิ้น   สิ น' สิ้น   สิ น' สิ้น

อักษรต่ำผันด้วยไม้   อ่านสะกดว่าดังนี้

โคะ น คน   โคะ น' คน   โคะ น' คน
 ชัว น ชวน   ชัว น' ชวน   ชัว น' ชวน
 นะ น นั้น   นะ น' นั้น   นะ น' นั้น

• ตอนอ่านบทที่ ๖

ม ไม้   คอ น' คือน   ไม้คือน
 ย ่า ยา   กลอ น' กล่อน   ยากล่อน
 เค็ลลือ น' เค็ลลือน   ท   ท   เค็ลลือนท
 น ่า น้า   กละคร น' กละคร   น้ากละคร
 หมอ ื่อ หมื่อ   ทา ถ   ทาถ   หมื่อทาถ

น้ากละคร   น้าทาถ   ปลาพล่าน   เป็นกล่อนใช้ยา
 ตำส่อนไม้ดี   คุณย่าท่านทำบุญแก่พระเวลาเช้า   ชี้ดาไป

ภูเข่า ซี่ดำเกาไปทะเล ทำนาก็ดี ทำสวนก็ดี เป็นแม่ค้า
พ่อค้า ก็ดีเหมือนกัน เวียนอะไรก็ให้รู้เป็นครูเขา

สอนอ่านบทที่ ๗

ตัวอย่างคำที่ใช้ ญ ณ ร ถ พ สะกด

เจริญ	อ่านว่า	จะเร็น	ทมิฬ	อ่านว่า	ทะมิน
คุณ	„	คุณ	เพียร	„	เพียน
กาล	„	กาน	ไพร่พล	„	ไพร่พน

สอนอ่านบทที่ ๘

คำที่มีตัว วิ สะกด และตัว ว ตาม และ วิ หั้น (รร แทน ~)

๑	๒		
อรรช	อ่านว่า ออระชอน	พลากร	อ่านว่า พระลากอน
ทรมาน	„ ทอระมาน	อุทาหรณ์	„ อุทาหอน
มรณา	„ มอระนา	กฤษร	„ กุนชอน
พรรษา	„ พนษา	สุวรรณ	„ สุน

๑. พึงทำความเข้าใจว่า ที่ต้องอ่านเป็นเสียง ออน นั้น ละเพาะ
คำที่อยู่สุดท้าย
๒. แต่คำบางคำในรูปเดียวกัน เมื่อมาอยู่ข้างหน้า ต้องอ่าน
ตัว ร ออกเสียงเป็นสระอะ

สอนอ่านบทที่ ๙

คำกลอน อ่านเทียบแม่กน

ยานี้ ร. อ่านกนสนใจจำ	หมั่นบ่นว่าคำกนหนา
เวียนไปกุมาร	กุมารวัยยามวิชน
ก กาจำชนใจ	อ่านกนใหม่อย่าฉงน
เห็นคละ ก กา กน	อย่าเวียนวนอ่านเลื่อนไป
จะว่าคุณบิดา	และมารดาควรจำไว้
เล่าย่อพอเข้าใจ	ในบุญคุณที่ท่านมี
เมื่ออ่านท่านบ่นเข้า*	มิให้เราอ่อนแอ
เราร้องท่านก็ว่า	จนเย็นใจไม่อาวรณ์
เย็นสนิทไม่ไหว	ท่านก็ให้เราไถ่ถอน
ดูต้นการกนนอน	เล่าพร่าสอนถวญการุญ
สอนให้ไหวผู้ใหญ่	สอนไม่ให้เราหันเห
เจรจาให้ละมุน	ต่อเพื่อนเล่นและเพื่อนเรือน
เมื่อใหญ่ให้รู้งาน	บุญคุณท่านใครจะเหมือน
เข้าเย็นเห็นพินเพื่อน	ท่านก็เตือนมิให้ชน
สอนให้ไม่เป็นพาล	ทำระรานมิเป็นผล
ท่านชการมัจจน	ให้รู้ค้นหาทุนรอน

* ที่ถูก “ข้าว” แต่ประสงค์จะให้เป็นแม่ ก กา

ให้รู้การใช้เงิน
การกินหรือการจร
เห็นควรจะให้เรียน
พ่อแม่ก็พาเรา

มิให้เกินรู้มันผ่อน
ให้ควรกันท่านสอนเรา
การอ่านเขียนเหมือนเพื่อนเขา
ไปหาครูผู้พาสอน

พ่อแม่เลี้ยงสอนลูก

สูตร

၆၈

สอนอ่านบทที่ ๑๑

แะ ง แะง แะ ง แะง แะง
 ต ำ ตา เตะ ง เต็ง ตาเต็ง
 รุ ง รุง ระ ง รัง รุงรัง
 กลา ง กลาง น ำ น้ำ กลางน้ำ
 ตาเต็ง แะง แะง รุงรัง แะงไฟ กลางน้ำ ลำอาน
 คนทำงานแะงแะงดี ในบ้านเราอย่าให้รุงรัง ตาแะงแะง
 จะไปซื้อตาเต็งที่ลำเพ็ง เวลาทำงานอย่ามัวเล่น อย่า
 ให้งานและเล่นปะปนกัน การเรียนก็เป็นงานอันสำคัญ
 เหมือนกัน

สอนอ่านบทที่ ๑๒

เจริญพร ไพโรพล การงาน กาลเวลา บุญคุณ
 จรรยา บรรดา คนพาล ทรมาน มรณา พรพชา
 บรรหาร สุพรรณ สุวรรณ สวรรค์ ใจทมิฬ กุญชร
 อาจารย์ สถาพร อรชร

คนผู้เฒ่าเล่านิทานเป็นอุทาหรณ์ ผู้ใหญ่ให้ศีลให้
พรในวันปีใหม่ วิชาเป็นอารมณ์ประจำตัวเราจนแก่เฒ่า
คนที่ก็มีคนสรรเสริญเจริญพร เงินค่าภาษี อากร เราควร
เสียอย่ารีรอ คนโบราณว่าไว้ว่า อย่าทำนาเข้าสวน
อย่าทำสวนเข้ากัน

ก่อนอ่านบทที่ ๑๓

มกุฎราชกุมาร
บุตร

ก	ง	ก	ง	ก	ง	ก	ง	ก	ง	ก	ง
เก	ง	เก	ง	เก	ง	เก	ง	เก	ง	เก	ง
โก	ง	โก	ง	โก	ง	โก	ง	โก	ง	โก	ง
เก	ง	เก	ง	—	—	—	—	—	—	—	—
ก	ง	ก	ง	ส	ง	ส	ง	ช	ง	ช	ง
ก	ง	ก	ง	—	—	—	—	—	—	—	—
ก	ง	ก	ง	ห	ง	ห	ง	พ	ง	พ	ง

เกียะ ง   เกียะ ง   —   —
 เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง
 เกียะ ง   เกียะ ง   —   —
 เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง
 เกียะ ง   เกียะ ง   —   —
 เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง   เกียะ ง

สอนอ่านบทที่ ๑๔

ทา ง   ทาง   ไทระ ง   ตรง   ทางตรง
 ไทระ ง   ตรง   สดอ น   สดอ น   ตรงสดอ น
 เมือง ง   เมือง   หลว ง   หลว   เมืองหลวง
 ทว ง   ทว   ขา ง   ขา   ทวข่า
 กรุงเก่าเป็นเมืองหลวงเก่ามาก่อน   วันฉลองกรุง
 มีธงสดอ น   ไปไหนทางตรงถึงไฉน   จะทำอะไรก็ให้มี
 ทวใจอยู่แต่สิ่งนั้น   ต่อไปแม้แต่ที่ดินก็จะหาไม่ใคร่
 ไฉน   ฉะนั้นเราจงอย่ามัวช้า   เขามีเงินก็มีเสียงดัง
 คนทำงานแข็งแรงดี   การทำมาหากินเป็นของสำคัญ

สอนอ่านบทที่ ๑๕

ตัว ท ถ้ามืดตัว ว กล้าอยู่ด้วยออกเสียงเหมือน ข

ทรง	อ่านว่า	ซง	อินทรี	อ่านว่า	อินตี
ทรง	„	ทรง	ต้นไทร	„	ต้นไซ

ต้นไทร เมืองไทรบุรี ในทรง บนเทิง เรือทรง
 ฝ่าพระกฐิน เมืองไทรบุรีแต่ก่อนนี้เป็นของเรา กรุงเก่า
 เป็นเมืองหลวงเก่า ดำรงอยู่ประมาณ ๔๐๐ ปี มี
 พระเจ้าแผ่นดินถึง ๓๓ พระองค์ นายอากรนำเงินมาส่ง
 กระทรง กระทรงแต่ก่อนนมเพียง ๔ เท่านั้น คือ
 เหยง กิ่ง คลึง นา ไม่ลำหนึ่งยังต่างปล้อง พี่และน้อง
 ก็ยังต่างใจ อยู่ใต้ฟ้าไม่ต้องกลัวฝน ถ้าเรากลัวฝนก็
 ขยำท้อทำกิน

สอนอ่านบทที่ ๑๖

วิธีผันมาตรา ง สะกด

อักษรกลางผันด้วยไม้ ' ๒ ๗ + อ่านสะกดดังต่อไปนี้

โกะ ง	กง	โกะ ง'	ก่ง	โกะ ง''	กั้ง
		โกะ ง'''	กั๊ง	โกะ ง''''	กั๊ง

๑๔

ทะ ง ด้ง   ทะ ง' ด้ง   ทะ ง^๒ ด้ง

ทะ ง^๓ ด้ง   ทะ ง^๔ ด้ง

กา ง กาง   อา ง' อ่าง   นา ง^๒ บ้าง

   จ ง^๓ จ้ง   ป ง^๔ ป้ง

อักษรสูงผันด้วยไม้   อ่านสะกดดังต่อไปนี้

ทะ ง ด้ง   ทะ ง' ด้ง   ทะ ง^๒ ด้ง

ลิ ง ลิง   ลิ ง' ล้ง   ลิ ง^๒ ล้ง

โละ ง ฌง   โละ ง' ฌง   โละ ง^๒ ฌง

อักษรต่ำผันด้วยไม้   อ่านสะกดดังต่อไปนี้

โคะ ง คง   โคะ ง' ค้ง   โคะ ง^๒ ค้ง

นุ ง นุง   นุ ง' นุ่ง   มุ ง^๒ มุ่ง

ทะ ง ด้ง   ทะ ง' ด้ง   ยะ ง^๒ ยง

พัว ง พวง   พัว ง' พ่วง   พัว ง^๒ พ่วง

สอนอ่านบทที่ ๑๗

เมื่อ ง เมือง   ถลา ง ถวาง   เมืองถวาง

อา ง' อ่าง   ทอ ง ทอง   อ่างทอง

เชียง ึ่ง เชียง วม ใ ' ใหม่ เชียงใหม่
 สวาง ึ่ง สว่าง แจ ึ่ง แจ้ง สว่างแจ้ง
 แห ึ่ง แห้ง แด ึ่ง แด้ง แห้งแด้ง
 กวาง ึ่ง กว่าง ขวาง ึ่ง ขวาง กว่างขวาง
 แดง ึ่ง แดง คาง ึ่ง ค้าง แดงค้าง

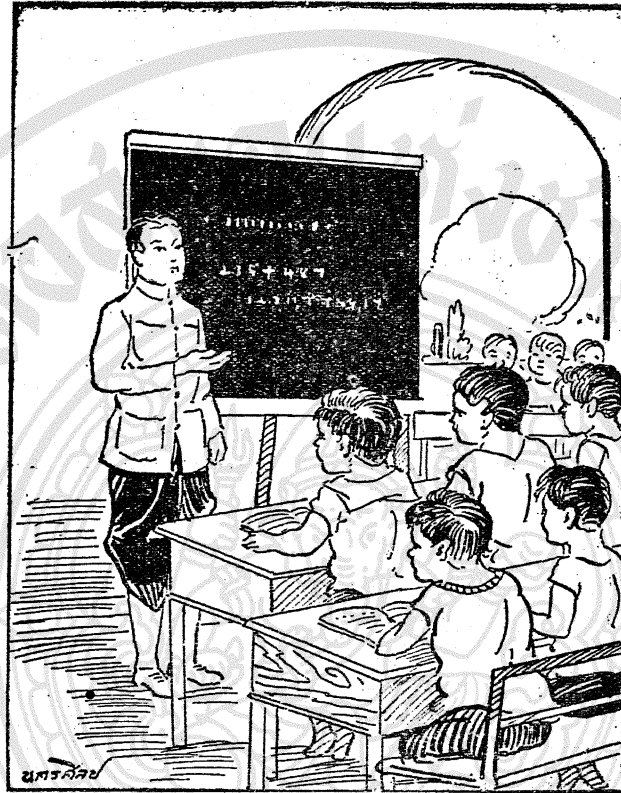
เมืองเชียงใหม่และเชียงแสน อยู่ทางเหนือ เขา
 ทำป่าไม้กันเป็นพน เพราะมีภูเขามาก เมืองกลางเป็น
 เมืองที่มีชื่อเสียงที่อยู่ทางใต้ เมืองอ่างทองเมืองสิงห์บุรี
 และเมืองธัญญบุรี เหล่านี้อยู่ตอนกลาง เขาทำนาเป็น
 อาชีพ

สอนอ่านบทที่ ๑๘

คำกลอนอ่านเทียบแม่ง

ขบง ๑๖ ๖ อ่านกงจงโองจงอ่อน จงฟังถึงสอน
 ครม่งจงใจจะให้ดี
 ท่านปองบ่นพร้าจาง หวงตงใจ
 ช้องทางข้างดีแก่เรา

เร่งเรียนเร่งฟังจำเอา   หนอยังยาวยาว
 ยังไม่แจ้งถึงตัว
 ถ้าหัวแข็งมิเกรงกลัว   ครูสั่งสอนตัว
 ไม่นิ่งนั่งทงใจฟัง
 ฟันธงจะต้องชิงชิง   ว่าดีจริงจริง
 จงให้ใจขึ้นวิ่ง
 เรียนจริงยิ่งรู้ขึ้นแข็ง   ไม่พาใจเหยิง
 เราใดคงต้องไต่
 ถ้าวรครองช่องทางที่   หาเงินทองดี
 ต้องมั่งมีจริงหนู
 อย่าหลงเคืองแค้นคุณครู   เร่งไหวเร่งชู
 ปัญญาพาที่ดีจริง
 ใครเห็นว่าเรายัง   ฟันธงฟังฟัง
 มีผู้ยำเยงเกรงเรา
 จงแจ้งเรื่องอย่าเขลา   แสดังพอเป็นคำ
 พอให้รู้เรื่องคุณครู

ครูสอนศิษย์

สอนอ่านบทที่ ๑๗

มาตรา กิ สะกดเรียกว่าแม่ กก

ตัวสะกดที่ใช้แทน ก มี ๓ ตัว คือ ข ค ซ

สูตร

กก กัก กาก กิก กีก กัก กัก กุก กูก เก็ก เกก แก็ก แกก
ก

๑๘

กะ	ก	กั	หะ	ก	หัก	ษะ	ก	ษัก
กา	ก	กาก	หา	ก	หา	ชา	ก	ชา
กิ	ก	กิก	ลี	ก	ลิก	ชี	ก	ชิก
กี	ก	กีก	ฌ	ก	ฌก	ช	ก	ชก
กิ	ก	กิก	ฌ	ก	ฌก	ฟ	ก	ฟก
กู	ก	กู	สุ	ก	สุ	ชู	ก	ชู
กุ	ก	กู	ห	ก	ห	ฮ	ก	ฮ
เกะ	ก	เก	—	—	—	—	—	—
เก	ก	เก	เข	ก	เข	เง	ก	เง
แกะ	ก	แก	—	—	—	—	—	—
แก	ก	แก	แซ	ก	แซ	แซ	ก	แซ

สอนอ่านบทที่ ๒๐

สว	น	สว	ณะ	ก	ณ	สวณ
น	า	นา	หม	ก	หม	นาหม
ชะ	น	ชน	หมา	ก	หมา	ชนหมา
เมื่อ	ง	เมือง	ตา	ก	ตา	เมืองตา

เด็กเล็ก ๆ เอาไว้จุกน้าเอ็นดู อย่าเป็นคนเจ้าทุกข์
จงทำให้ใจชื่นบาน แต่งเป็นคนขยัน เมืองตากไป
ลำบาก งานหนักก็เอางานเบาที่สุด อย่าท้อทำกิน รัก
วัวหลานให้ผูก แต่ว่ารักลูกหลานให้ดี เด็กเขี้ยว การที่ครู
ก็ดี ผู้ใหญ่ก็ดี ที่เราและสั่งสอนเรานั้น ท่านตั้งใจจะ
ให้เราได้ดี เมื่อเราทำดี ทำถูก ทำแต่สิ่งที่ควรทำทุกสิ่ง
ทุกอย่างแล้ว เราคงไม่ต้องถูกตีเป็นแน่

สอนอ่านบทที่ ๒๑

มาตรา ก สะกด ต่อ

สูตร

กก โกก กือก กอก กวก กวก เกียก เกียก
เกือก เกือก เกือก เกือก เกือก
โกะ ก กก ไอะ ก ขก ไอะ ก กก
ไก ก โกก ไส่ ก ไส่ ไส่ ก ไส่
เกาะ ก กือก — —

กข	ก	กขก	หอ	ก	หอ	ฟอ	ก	ฟอก
กั	ก	กัก	—		—			
กั	ก	กวก	ขั	ก	ขวก	คั	ก	ควก
เกียะ	ก	เกียก	—		—			
เกีย	ก	เกียก	เขีย	ก	เขียก	เคีย	ก	เคียก
เกือะ	ก	เกือก	—		—			
เกือ	ก	เกือก	เผือ	ก	เผือก	เขือ	ก	เขือก
เกือะ	ก	เกือก						
เกอ	ก	เกอก						
เกอ	ก	เกิก	เขอ	ก	เขิก	เลอ	ก	เลิก

สอนอ่านบทที่ ๒๒

โก	น	โกน	จุ	ก	จุก	โกนจุก
ชะ	ก	ชัก	ฟอ	ก	ฟอก	ชักฟอก
พว	ก	พวก	ว	เ	เว	พวกเว
นระ	ก	นั	เรียน	น	เรียน	นัเรียน
บว	ก	บว	เล	ช	เลช	บวเลช

ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ไม้สัก
เป็นสินค้าสำคัญ ทางเมืองเหนือมีไม้สักมาก เมือง
ตากก็มีไม้สักมากเหมือนกัน นักเรียนไปเรียนหนังสือที่
บางกอก เขาเลี้ยงช้างไว้ตากซุงออกจากป่า เต็กๆ ที่
ไปโรงเรียนเขาเรียก่านักเรียน เวลาเขานักเรียนเรียน
เลข เวลากลางวันอ่านหนังสือและเรียนวิชาอื่นๆ เวลา
เย็นมาบ้านก็ต้องพักผ่อนเสียบ้าง ตำเนียงบอกภาษา
กิริยาบถทุก

สอนอ่านบทที่ ๒๓

ไม้สัก ดอกไม้ อย่างเอก สำคัญ ช้าวเปลือก
ทำเทือก ตกกล้า ถวนผัก ภาษีอากร บางกอก
เพราะฉะนั้น รุ่งเรือง เจริญพร
ปากน้ำโพ เป็นท่าเรือท่าแพที่สำคัญอย่างยิ่งทาง
เมืองเหนือ เพราะสินค้าที่สำคัญๆ เป็นต้นว่าช้าวเปลือก
ไม้สัก ไม้ซุง ไม้ไผ่ และสินค้าอื่นๆ ไม่ว่าอะไรๆ
หงนน ถ้าต้องลงมาทางน้ำ ก็ต้องผ่านปากน้ำโพทั้งสิ้น

และสินค้าบางอย่างที่ต้องเสียภาษี ก็ต้องมาพักเสียภาษี
ที่ด่านปากน้ำโพเสียก่อน จึงจะส่งลงมาบางกอกได้
ฉะนั้นที่ปากน้ำโพ จึงเจริญรุ่งเรืองมาก

สอนอ่านบทที่ ๒๔

วิธีผันมาตรา ก สะกด (คำตาย)

อักษรกลางทั้งเสียงสั้น และเสียงยาว ผันด้วยไม้ ๒ ๗ +

อ่านสะกดดังต่อไปนี้ คือ

เสียงสั้น กะ ก กัก กะ ก กัก กะ ก กัก กะ ก กัก

เสียงยาว กา ก กาก กา ก กาก กา ก กาก กา ก กาก

อักษรสูงทั้งเสียงสั้นและเสียงยาว ผันด้วยไม้ ๒ คำเดียว

อ่านสะกดดังต่อไปนี้

เสียงสั้น ชะ ก ชัก ชะ ก ชัก

เสียงยาว ชา ก ชาก ชา ก ชาก

อักษรต่ำเสียงสั้นผันด้วยไม้ ๑ + เสียงยาวผันด้วยไม้ ๒ +

อ่านสะกดดังต่อไปนี้

เสียงสั้น คะ ก คัก คะ ก คัก คะ ก คัก

เสียงยาว คา ก คาก คา ก คาก คา ก คาก

๒๓

สอนอ่านบทที่ ๒๕

ส เอื้อ เอื้อ โกะ ก กก เอื้อกก
 รอ ง ร้อง ออ ก อ้อก ร้องอ้อก
 กดี น กดีน เอื้อ ก เอื้อก กดีนเอื้อก
 ม ๆ ไม โอ ก อ้อก ไม้อ้อก
 เปาะ ก ป้อก เปาะ ก เป้าก ป้อกเป้าก
 เด็กอนมกกก หวเวระคิกคิก ทำอะไรคะ ใจ
 นนเตนตักๆ เขาตักตอกตักตอกๆ เมืองสวรรค์โลกก็
 เคยเป็นเมืองล้าคัญอยู่ทางเหนือ มีพระร่วงเป็นพระเจ้า
 แผ่นดินโบราณ พระมาและญวนเป็นเพื่อนบ้านเรามาแต่
 โบราณกาล จงดูเยี่ยงกาแต่อย่าเอาอย่างกา นกกระจอก
 มันร้องจ้อกๆ และมันเป็นนกที่เลี้ยงไม่เชื่อง

สอนอ่านบทที่ ๒๖

ตัวอย่างคำที่ใช้ ข ค ฌ สะกด

สุข	อ่านว่า	สุข	โรค	อ่านว่า	โรค
เมฆ	„	เมก	ภาค	„	ภาค

คำที่มีตัว ร แหก ตัว ร ไม่ต้องออกเสียง

โศกเศร้า อ่านว่า โสกเศร้า | ชลมารค อ่านว่า ชนละมาก
ก่อสร้าง ,, ก่อสร้าง | สดลมารค ,, สะถนละมาก
ถ้ามันก็มีไม่มีทุกซี้ มีแต่สุข อย่าทำเศร้าใจไปไม่
ดี เวลาเรียนแบ่งเป็นภาคๆ คนมีโรคทำหน้าเศร้า เขา
สร้างวิหารเป็นการกุศล สดลมารคแปลว่าทางบก ชลมารค
แปลว่าทางน้ำ คนขี้คร้านไม่ใคร่จะสมัครทำกรงาน
เชื่ออะไรเชื่อได้ เชื่อไม่ได้แต่ใจคน เลี้ยงอะไรเลี้ยง
เชื่อง เลี้ยงไม่เชื่องแต่นกกระเจือก คำโบราณว่าไว้ว่า
อย่าทำนาเข้าสวน อย่าถือสวนเข้ากัน

สอนอ่านบทที่ ๒๗

คนที่ไม่มีโรคก็มีสุข จงทำใจให้รื่นเริง อย่าโศก
เศร้าเหงานงว่ คุณอาท่านไปกระทรวงเพื่อเสียดยภาษีอากร
ปีใหม่เธอจะไปเข้าโรงเรียนไหน ก็ไปลงชื่อสมัครไว้
เสียแต่เนิ่นๆ ซี้ ครั้นถึงวันพระเขาก็ชักชวนกันทำบุญ

เวลามีทุกข์ก็ให้นึกถึงสุข และเวลามีสุขก็อย่าเผลอตี
 แขนหักก็ยิ่งดีกว่าคอหัก จงทำงานทุกอย่างให้ได้เงิน
 นนแหละดีอย่างยิ่ง มิใช่นั่งนิ่ง ๆ ให้นั่งวิ่งมาหาเรา

สอนอ่านบทที่ ๒๘

คำกลอน อ่านเทียบแม่ก

สร้างคนางค์ ฯ อ่านกขกคำ กนกงจจำ ไม่ยากหนักหนา
 คำกปะปน กนกขกมา จกโต ชินทา นึกออกทุกกาล

จ้กบอกพวกหนู อ่านกถวรรู ฝึกให้ชำนาญ
 พวกเรานักเรียน พากเพียรจักชาญ หลักรวิชาการ
 ทุกภาคคดี

การปกครองเมือง นอกในมากระื่อง รักษาถิ่นที่
 มิให้พวกศึก สะอึกเข้าตี บ้านเมืองเรา ทั่วแห่งตำบล
 จึงฝึกทหาร ให้รู้จักการ สู้ศึกทุกคน

มีนักรถึงยาก ลำบากก็ทน แก่ฝึกแก่ฝน ทุกท่าทุกทาง

รักษาเมืองไทย ให้คงเป็นไทย รักไทยทุกอย่าง

รักพี่น้องไทย ทำดีทุกทาง ซักศึกเข้าขวาง ต้องรุกต่อตี

สู้จนศึกสิ้น ไม่มีใครหมิ่น ว่าพวกไทยหนี

ทหารรักษา การสามัคคี รักใคร่กันดี สันทึงเมืองไทย

พวกหนูยังเด็ก เราเป็นคนเล็ก เร่งฝึกฝนไว้

คือเป็นลูกเสือ วานเครือพวกไทย ให้ว่องไว

จักได้ชำนาญ

ทั้งทำหน้าที่ เป็นพลเมืองดี นำใจกล้าหาญ

รักพวกรักหมู่ และรู้การงาน อันเป็นสาธารณ

จักเป็นคนดี

สอนอ่านบทที่ ๒๗

มาตรา ทิ สะกด เรียกว่าแม่ กติ

ตัวสะกดที่ใช้แทน ทิ สะกดได้มี ๑๕ ตัว คือ ำ ำ ำ ฌ

ฏ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ธ ท ศ ษ ส

สูตร

กติ กาท กิต กัด กัด กัด กัด กุด กูด เกิด เกด แ่ด แกด

กะ ต กัด ะ ต ัด คะ ต คัด

กา ต กาด าด ต าด ฆา ต ฆาด

กิ ต กิด ิ ต ิด มิ ต มิด

กิ ต ัก ัก ต ัก ัก ต ัก ัก ต ัก

กิ ต กัด ัด ต ัด ัย ต ัย

กิ ต กัด ัก ัก ต ัก ัก ต ัก

กู ต กูด ูด ต ูด คุ ต คุต

ก ุ ต ก ุ ต ุ ต ุ ต พ ุ ต พ ุ ต

เกะ ต เกิด ะ ต ะต เปะ ต เป้ต

เก ต เกด เห ต เหด เท ต เทด
 แกะ ต แกัด — —
 แกะ ต แกัด แฝ่ ต แฝัด แว่ ต แว่ด

สอนอ่านบทที่ ๓๐

ทา ง ทาง ละ ค ลก ทางลก
 ฝีก ฝีก ฝีก หะ ค หัด ฝีกหัด
 เม ต เมต ต ำ ตา เมตตา
 พุ ต พุด พร าะ เพราะ พุดเพราะ
 ฝีกหัด ทางลก เห็นชัด พุดเพราะ เมตตา
 เป็นหัด ฝาแฝด แปรเกา ไม่คัต เห็นบัว แก่งจิต
 มิตบาต หน้าชัด ผักกาด ชื่นชัด
 เห็นกันเมื่อไซ้ ให้กันเมื่อขด อย่าออกปากขออู้
 แก่เพื่อน ญาติมิตร ถึงแม้ว่าจะอดคตขดสน ก็ให้รู้จาก
 ว่าตัวจนนั้นแหละดีที่สุด จงประหยัดคำพูดเมื่อเวลาดีใจ
 จงเก็บเงินทองไว้เมื่อเวลามั่งมี

สอนอ่านบทที่ ๓๑

มาตรา ๗ สะกด ต่อ

สูตร

กต	โกต	กือต	กอต	กิวต	กาวต	เกียต	เกียต
เกือต	เกือต	เกือต	เกือต	เกือต	เกือต	เกือต	เกือต
โกะ	ค	กต	โอะ	ค	ขต	โมะ	ค
โก	ค	โกต	โ	ค	โ	โ	ค
เกอะ	ค	กือต	—	—	—	—	—
กอ	ค	กอต	ขอ	ค	ขอ	ค	ค
กัวะ	ค	กือต	—	—	—	—	—
กัว	ค	กาวต	หว	ค	หว	ค	ค
เกยะ	ค	เกียต	—	—	—	—	—
เกีย	ค	เกียต	เีย	ค	เีย	ค	เีย
เกือะ	ค	เกือต	—	—	—	—	—
เกือ	ค	เกือต	เือ	ค	เือ	ค	เือ
เกือะ	ค	เกือต	—	—	—	—	—
เกือ	ค	เกือต	—	—	—	—	—
เกือ	ค	เกือ	เือ	ค	เือ	ค	เือ

สอนอ่านบทที่ ๓๒

ป บ ๑ บ ๒ ท ๓ ท ๔ ท ๕ บ ๖ ท ๗
 ปะ ต บัด กวา ต กวาต บัดกวาต
 สะ ระ สะ ๑า ต ๑าต สะ๑าต
 จำ๑วต ๑ักส๑วต บ ๑ท๑วต ๑้าง๑ेत บัดก๑วาต
 สะ๑าต ๑ต๑ต๑ง ๑ม๑น๑วต ๑ี๑ต๑เน๑ ๑้ำ๑เต๑ต ๑ัด
 ๑ร ๑า ๑ว๑น ๑ือ๑ะ๑ไ๑บ ๑ัก๑เรียน๑ง๑ิต๑ให้๑
 ๑ู๑ะ๑ไ๑กั๑ไม๑สุ๑ร๑ิ๑ชา ๑ู๑ร๑ษา๑ด ๑ว๑ย๑ต๑เป๑น๑ย๑อด๑ดี ๑น๑ที่๑มี
 ๑ิ๑ชา๑ด๑ู๑ทำ๑ทาง๑ก๑อง๑า๑ง ๑น๑ที่๑ไม๑เป๑ร๑ือ๑ง๑ป๑รา๑ช๑ณ๑์๑พิ๑ศ๑ไ๑น๑กั๑
 ๑ัว๑หม๑อง ๑ำ๑น๑ิ่ง๑ไ๑ล๑ล๑ัก

สอนอ่านบทที่ ๓.๓

วิธีผันมาตรา ๓ สะกด

อักษรกลางทั้งเสียงสั้นและเสียงยาว ผันด้วยไม้ ๒ ๓ +

อ่านสะกดดังต่อไปนี้ คือ

เสียงสั้น กะ ต กัด กะ ต ๒ กัด กะ ต ๓ กัด กะ ต ๔ กัด
 เสียงยาว กวา ต กวาต กวา ต ๒ กวาต กวา ต ๓ กวาต กวา ต ๔ กวาต

อักษรสูงทั้งเสียงสั้นและเสียงยาว ผันด้วยไม้ ๒ คำเดียว
อ่านสะกดดังต่อไปนี้ คือ

เสียงสั้น ขะ ต ขัด ขะ ต ๒ ขัด
เสียงยาว ขา ต ขาค ขา ต ๒ ขาค

อักษรต่ำเสียงสั้น ผันด้วยไม้ ๑ + เสียงยาวผันด้วยไม้ ๒ +
อ่านสะกดดังต่อไปนี้

เสียงสั้น คะ ต คัด คะ ต ๑ คัด คะ ต ๒ คัด
เสียงยาว คา ต คาค คา ต ๑ คาค คา ต ๒ คาค

สอนอ่านบทที่ ๓๔

แน น ๑ แน่น เอีย ต ๒ เอียต แน่นเอียต
ทะ ง ๑ ตั้ง เอีย ต ๒ เอียต ตั้งเอียต
เคระ ง ๑ เกร็ง กระ ต ๒ ครัด เกร็งครัด

ไปตลาด มัธยมถ้ำ นกปราชญ์ คนฉลาด เรือเล็ก
คนแน่นเอียต เรือแล่นปฐูต ดูแน่นตำรวมาทำไมกัน
อุตุตุ พระสงฆ์จำพรรษาอยู่ในวัด วันพระเขาไปฟัง
เทศน์กัณฑ์ในโบสถ์ ทำบุญตรวน้ำ แ่กุศลไปให้บูยา

ตายาย เกิดมาเป็นคนเอาแต่ใจตนจะดีที่ไหน เมื่อเรา
ยังเด็กให้อุตส่าห์ศึกษา ครั้นโตใหญ่ใจกล้าจึงค้นคว้าหา
เงินทอง

สอนอ่านบทที่ ๓๕

ตัวอย่างคำที่ใช้		จ	ช	ฐ	ฑ	ฒ	ณ	ศ	ษ
อาจ	อ่านว่า	อาจ		วิ	ฒ	ณ	อ่านว่า	วิ	ฒ
ราช	„	ราช		เทศ	ณ		„	เทศ	ณ
อิฐ	„	อิฐ		บุษ	ณ		„	บุษ	ณ
รถ	„	รถ		ศ	ณ		„	ศ	ณ
พุท	„	พุท		เกตุ			„	เกตุ	
องอาจ	ราชการ	รถไฟ		เผาอิฐ				เงินบาท	
อิฐ	พระเกตุ	วาจาสิทธิ์		เลี้ยงสัตว์				เทศนา	
วันพุธ	มัยยัติ	นักปราชญ์		วิ	ฒ	ณ		วิ	ฒ

สอนอ่านบทที่ ๓๖

เมตตา เทศนา มัยยัติ วิ

วิเศษ สังเกต วันพุธ ประเสริฐ อำนาจ ราชการ

องอาจ สามารถ ศาสตร์ ศาสนา อาภาศ อำมาตย์
รักชาติ

คนใจบุญมีจิตที่ศรัทธา ก่อสร้างโบสถ์และวิหาร
ไว้ในบรรพพุทศาสนา ให้วัฒนาถาวรต่อไป คนซื่อ
สัตย์สุจริตก็มีผู้รักใคร่ไว้วางใจ การศึกษาเป็นประตูอัน
สำคัญที่จะเปิดให้เราไปสู่จุดประสงค์ของชีวิตในเบื้องหน้า
ฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่อันประเสริฐ “เกิดมาเป็นคน
หนึ่งถือเป็นคน วิชานาเจ้า” “ถ้าวิชาประเสริฐหนักหนา
ชู้หนักราคี จะไปแห่งใดมีคนปรานี ยากไร้ไม่มี
สวัสดิมงคล”

สอนอ่านบทที่ ๓๗

คำกลอนอ่านเทียบแม่กด

ขาน ๑๑ ฯ	ชนกตบทย่อมา	แต่ ก. กา. กน. กง. กก
ปนกันหมั่นหิบบยก		อ่านตรวจจิตอย่าผิดพลาด
บูทวดเราชาติไทย		เร่งคิดไว้มิใช่ทาส
จงรักเกียรติของชาติ		ประเทศถิ่นที่ดินเรา

พื้นที่ทั้งประเทศ	สุดวิเศษจนเขตต์เขา
แร่ธาตุมากไม่เบา	ดินไม่จืดปลูกพืชเกิด
ที่ว่างอยู่ถนัด	ริบหวดตักอย่าช้าเกิด
ซึ่งเกียจไม่ประเสริฐ	ชาติอื่นคิดแย่งสิทธิ์หมด
บ่นออกว่าติดขัด	สารพัดรุดจะอด
แต่ก็กลับคิดงก	สักก็ชาติจะหมดทุกซ์
ประโยชน์เกิดแต่กิจ	เร่งประดิษฐ์จะเกิดสุข
ชาตินอกเขาปล้ำปลูก	คิดประดิษฐ์หมดควักถู
ชาติเราอืดคืด	ไม่คิดจัดทำให้ลุ
ต้องขอพวกกวักถู	เงินนับโกฏิคิดเกิดหนู

โทษเกิดจากข้า้เกียจ   คิดแต่เบียดมิตรญาติหมู่
 เมื่อไรจักเฟื่องฟู   เหมือนชาติอื่นที่รุ่งโรจน์
 หนูจำเมื่อหนูใหญ่   เร่งคิดในสิ่งประโยชน์
 ชาติเราจะอยู่ไฉน   กว่าใครๆ ในแผ่นดิน
 เหตุชาติเราอุดม   ทั้งเงินทองไม่หมดสิ้น
 ฝังอยู่ในแผ่นดิน   เร่งทุกคืนเกิดหนูจำ

สอนอ่านบทที่ ๓๘

มาตรา ป สะกดเรียกว่าแม่ กบ
 ตัวสะกดที่ใช้แทน บ มี ๖ ตัว คือ ป ผ ฝ พ ฟ ภ

สูตร

กั	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก
กะ	บ	ก	ข	บ	ข	ค	บ	ค			
กา	บ	กา	หา	บ	หา	ชา	บ	ชา			
กิ	บ	กิ	ลี	บ	ลี	ชี	บ	ชี			
กึ	บ	กึ	ชี	บ	ชี	คิ	บ	คิ			
กึ	บ	กึ	ชี	บ	ชี	ทึ	บ	ทึ			
กึ	บ	กึ	ลี	บ	ลี	คึ	บ	คึ			

๓๒

ก	บ	ก	บ	ห	บ	ห	บ	ช	บ	ช	บ
ก	บ	ก	บ	ส	บ	ส	บ	ว	บ	ว	บ
เก	บ	เก	บ	เห	บ	เห	บ	เด	บ	เด	บ
เก	บ	เก	บ	เส	บ	เส	บ	เซ	บ	เซ	บ
แก	บ	แก	บ	แ	บ	แ	บ	เค	บ	เค	บ
แก	บ	แก	บ	ด	บ	ด	บ	ด	บ	ด	บ

สอนอ่านบทที่ ๓๙

หา	บ	หา	บ	ค	บ	ค	บ	หา	บ	ค	บ
พะ	บ	พ	บ	ผ	บ	ผ	บ	พ	บ	ผ	บ
อา	บ	อา	บ	น	บ	น	บ	อา	บ	น	บ
ร	บ	ร	บ	ค	บ	ค	บ	ร	บ	ค	บ
เจ	บ	เจ	บ	ส	บ	ส	บ	เจ	บ	ส	บ
ว	บ	ว	บ	จ	บ	จ	บ	ว	บ	จ	บ
ห	บ	ห	บ	ก	บ	ก	บ	ห	บ	ก	บ
ไ	บ	ไ	บ	พ	บ	พ	บ	ไ	บ	พ	บ
อ	บ	อ	บ	จะ	บ	จะ	บ	อ	บ	จะ	บ

บ้านเมืองเจ็บตบเราก็มืดข ให้สุขแก่ท่านสุขนั้นถึงตัว
ถ้าอยากมีเงินก็จงหมั่นทำงาน นึกเสียก่อนจึงพูด คิด
เสียก่อนจึงทำ

สอนอ่านบทที่ ๔๐

มาตรา บ สะกด ต่อ

สูตร

กบ	โกบ	ก็อบ	กอบ	กั๊วบ	กวบ	เก็บบ	เกียบ
เก็บบ	เก็บบ	เก็บบ	เกอบ	เกิบ			
โกะ	บ	กบ	โระ	บ	ขบ	โคะ	บ
โก	บ	โกบ	โ	บ	โ	โ	บ
เกะ	บ	ก็อบ	—		—		
กข	บ	กอบ	ส	บ	ส	ง	บ
กั๊วะ	บ	กั๊วบ	—		—		
กั๊ว	บ	กั๊วบ	ขั๊ว	บ	ขั๊วบ	คั๊ว	บ
เกยะ	บ	เกียบ	—		—		
เกีย	บ	เกียบ	เลีย	บ	เลียบ	เพีย	บ

เกือะ บ เกือบ — —
 เกือ บ เกือบ เขือ บ เขือบ เคือ บ เคือบ
 เกอะ บ เกือบ — —
 เกอ บ เกอบ — —
 เกอ บ เก็บ เเอ บ เเอบ เยอ บ เย็บ

สอนอ่านบทที่ ๔๑

มา มา ไพะ บ พบ มาพบ
 ถาน ถาน งอ บ งอบ ถานงอบ
 ฝต ฝต บ ฝทบ ฝทบ
 รือ รือ เพีย บ เพียบ รือเพียบ
 ปลอบ ปลอบ โย น โยน ปลอบโยน
 สอ บ สอบ ลัว น ลวน สอบลวน

ปลอบโยน รือเพียบ เข้าเกรียบ สอบลวนเป็น
 ระเบียบ เข้าเื่อนนอย่าลุ่มพรวา เข้าศึกษาอ่านอนใจ
 อันที่จริงใครทำดีก็ได้ดี และทำชั่วก็ได้ชั่ว นี่เป็นหลัก

ของพระพุทธศาสนา สืบปากว่าไม่เท่าตาเห็น และสืบรู้
ก็ยังไม่เท่าชำนาญ เขาว่าหมาเห่าหมาไม่กัด ถ้าคนมี
อวิชาก็ไม่อด ทำการงานต้องมีระเบียบ

สอนอ่านบทที่ ๔๒

วิธีผันมาตรา บ สะกด

อักษรกลางทั้งเสียงสั้นและเสียงยาว ผันด้วยไม้ ๒๗ +

อ่านสะกดดังต่อไปนี้ คือ

เสียงสั้น กระ บ กับ กระ บ ๒ กับ กระ บ ๓ กับ กระ บ + กับ

เสียงยาว กา บ กาบ กา บ ๒ กาบ กา บ ๓ กาบ กา บ + กาบ

อักษรสูงทั้งเสียงสั้นและเสียงยาว ผันด้วยไม้ ๒ คำเดียว

อ่านสะกดดังต่อไปนี้ คือ

เสียงสั้น ชะ บ ๒ ชบ ชะ บ ๒ ชบ

เสียงยาว ชา ต ชาต ชา ต ๒ ชาต

อักษรต่ำเสียงสั้น ผันด้วยไม้ ๑ + เสียงยาวผันด้วยไม้ ๒ +

อ่านสะกดดังต่อไปนี้

เสียงสั้น คะ บ กับ คะ บ ' กับ คะ บ + กับ

เสียงยาว คา บ คาบ คา บ ๒ คาบ คา บ + คาบ

กบร้องไห้ๆ ลูกไก่ร้องเจี๊ยะๆ นกกระจาบ
ร้องจ๊ับๆ เสือร้องปึบปึบ หมาเห่าอ้อย่าเห่าตอบ ผิด
ระบอบเราใช้หมา คบพาลพาลจะพาไปหาผิด พบบัณฑิต
บัณฑิตก็จะพาไปหาผล

สอนอ่านบทที่ ๔๔

ให้ทราบผิดชอบทุกทาง

บอกถึงบาปหยามกระ้าง อันเป็นส่วนข้าง

อาภัพชาติลาภอัปผล

ภพนี้ภพหน้าทุกชีวิต สบถึงหมองมด
เป็นนรกอย่าเสพมิดี

และบอกทางบุญคุณมี เสพจักเป็นศรี
สบสุขตลอดเวลา

หนูหมั่นสดับเทศนา พระท่านนำมา
บอกบาปบุญทุกประการ

จงประกอบกิจศีลทาน อย่าคบคนพาล
คบกับคนดีมีคุณ

ท่านจะโอบเอื้อเจือจุน ให้ทราบทางบุญ
คนจะนับถือดีไป

พ้นทางหยาบบาปโตโต ตกแดนแคว้นไถล
กลับประสพสุขสวระพิน

เร่งเคารพศานากัน ถึงควรขมิ้นที่
แม่สับห่อจะบาปนา

สอนอ่านบทที่ ๔๕

มาตรา ม สะกด เรียกว่าแม่ กม

สูตร

กัม กาม กิม กิม กัม กัม กุม กุม เก้ม เกม แก้ม แกม
 กะ ม กัม ชะ ม ชัม คะ ม คัม
 กา ม กาม हा म हाम पा म याम
 กิ ม กิม चि म चिम छि म छिम
 กิ ม กิม छि म छिम कि म किम
 กิ ม กิม चि म चिम छि म छिम
 กิ ม กิม छि म छिम पि म पिम
 กิ ม กุม सु म सुम शु म शुम
 กิ ม กุม च म चम प म पम
 เกะ ม เก้ม चेะ ม चे้ม चेะ ม चे้ม
 เก ม เกม हे म हेम ऐ म ऐม
 แกะ ม แก้ม ऐะ ม ऐ้ม ऐะ ม ऐ้ม
 แก ม แกม ऐ म ऐम ऐะ ม ऐ้ม

สอนอ่านบทที่ ๔๖

คาน คาน หาม หาม คานหาม
 แฉก แฉก โปะ ก พก แฉกพก
 ตัก ตัก ชิม ชิม ตักชิม
 ตอกเข็ม ตักชิม คานหาม คางม แฉกพก
 ใกองเพราะชน คางมเพราะแต่ง รู้ไว้ใช้ว่าไต่บ่า
 แฉกหาม รกคนดีกว่ารกหญ้า แต่ถรรกคนบ่ารกหญ้า
 ดีกว่ารกคน อย่าอวดว่ามีช้าง อย่าอ้างว่ามีปืน มีสติ
 พึงประจบให้ครบบาท ปากเป็นเอก เลชเป็นโท
 หนังสือเป็นตรี ขวักเป็นตรา

สอนอ่านบทที่ ๔๗

มาตรา ม สะกด ต่อ

สูตร

กม โกม ก้อม กอม กัวม กวม เกียม เกียม
 เกื่อม เกื่อม เกื่อม เกอม เกม

โกะ	ม	กม	โอะ	ม	ชม	โคะ	ม	คม
โก	ม	โกม	โณ	ม	โนม	โค	ม	โคม
เกอะ	ม	ก้อม	—		—			
กอ	ม	กอม	หอ	ม	หอม	งอ	ม	งอม
กัวะ	ม	กัวม	—		—			
กั	ม	กวม	สั	ม	สว	นั	ม	นวม
เกียะ	ม	เกียม	—		—			
เกีย	ม	เกียม	เสีย	ม	เสียม	เขีย	ม	เขียม
เกอะ	ม	เกอม	—		—			
เก็	ม	เก็อม	เข็	ม	เข็อม	เค็	ม	เค็อม
เกอะ	ม	เก้อม	—		—			
เกอ	ม	เกอม	—		—	เทอ	ม	เทอม
เกอ	ม	เกิม	เสอ	ม	เสิม	เฟอ	ม	เฟิม

สอนอ่านบทที่ ๔๘

กดิ	น	กดิ้น	หอ	ม	หอม	กดิ้นหอม
เปอ	ด	เป็ด	เทอ	ม	เทอม	เป็ดเทอม
จอ	บ	จอบ	เสียม	ม	เสียม	จอบเสียม

เปิดเทอม รวบรวม กลิ่นหอม ฮึกเหิม จอบเสียม
 คนเราทุกคนที่จะเรียกว่าสวย ว่างาม อันแท้จริงนั้น
 จะต้องประกอบไปด้วยวิชาความรู้ และกิริยามารยาท
 อันดีงาม อย่ารักเหตกว่าผม อย่ารักสมบัติกว่า
 อย่ารักลาตกว่าเรือน อย่ารักเดือนกว่าตะวัน สัตนยังรู้
 พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง คนขี้ปดสับถมากร เมื่อ
 เป็นนักเรียนก็จงหมั่นรวบรวมหนังสือเรียนไว้ให้ครบ

สอนอ่านบทที่ ๔๙

ตัว วิ เรียงกัน ๒ ตัว เรียกว่า วิ หัน
 ต้องออกเสียงตามเสียงตัวสะกดของมาตรา นั้น ๆ

ตัว ณ สะกดในแม่ กน เช่น สุพรรณ อ่านว่า สุพันธ์
„ ค „ กก „ มรรคญาณ „ มัคคะยาน
„ ถ „ กต „ อรรถกถา „ อติระกะธา
„ พ „ กป „ สรรพยา „ สัปพะยา
„ ม „ กม „ ธรรมดา „ ธิมมะตา

ธรรมดา พระธรรม กรรมการ กสิกรรม ยุติธรรม
 ธรรมเนียม หัตถกรรม บรรพต บรรจง สุพรรณ
 สรรพชา

เป็นธรรมดาที่ผู้ใดทำดีก็ย่อมได้ดี กสิกรรมและ
 หัตถกรรม เป็นกำลังของชาติบ้านเมือง สมเด็จพระเจ้า
 จักรพรรดิศรีกรุงเก่า มีบุญญาธิการมาก มีช้างเผือก
 ถึงเจ็ดเชือก การเรียนจรรยา ก็เพื่อให้เป็นคนดี “แต่น
 ันก็มีกล่ม กมันก็มีเก”

สอนอ่านบทที่ ๕๐

ตัวอย่างคำที่ใช้ ป พ ฟ ภ สะกด

พิภพ อ่านว่า พิบ	ไชยสถาน อ่านว่า ไชยคะสถาน
รูปภาพ ,, รูปพาบ	ผ้าทิพย์ ,, ผ้าทิบ
ปรารภ ,, ปรารบ	สุภาพบุรุษ ,, สุภาพพระบุหรุด

รูปภาพ ไชยสถาน ปรารภ สุภาพบุรุษ เศวต
 กองทัพ ประทีป พายัพ อุปราช อากัปกิริยา กรุงเทพฯ

ข้างเขียนรูปภาพเรื่องพระนเรศวรชนช้างกับพระ
มหาอุปราชา พระนเรศวรเป็นแม่ทัพเอก ที่องอาจกล้า
หาญที่สุด การเขียนหนังสือคือดวงประทีปที่จะนำเราไปสู่
ทางสว่าง ผู้ใหญ่ปรารภกันถึงเรื่องที่จะประกอบการ
อาชีพ บาบ บุญคุณ โทษ เป็นของคู่กัน ถ้าเลี้ยง
คนบอกภาษา อากัปกริยาบอกสกุล เสียชีพอย่าเสียสัตย์
คนที่ไม่มีโรคก็นับว่าเป็นลาภอันประเสริฐ กรุงเทพ ฯ
สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๔ การสิ่งใดที่รู้ว่ามีแต่ยังขึ้นทำ
นั้น นำอภัยข้อตสุแท้ ๆ

สอนอ่านบทที่ ๕๑

วิธีผันมาตรา ม สะกด

อักษรกลางผันด้วยไม้ ' ๒ ๓ + อ่านสะกดดังนี้

โกะ	ม	กม	โกะ	ม'	กั่ม	โกะ	ม''	กั่ม-
			โกะ	ม'''	กั่ม	โกะ	ม ⁺	กั่ม
กา	ม	กาม	กา	ม'	ก้าม	กา	ม''	ก้าม-
			กา	ม'''	ก้าม	กา	ม ⁺	ก้าม

๓. การผันเสียงสระ

อะ	น	อัน	อะ	น	'อัน	อะ	น	"อัน
อา	ม	आम	आ	ม	' आम	आ	ม	" आम
อุ	ม	उम	อุ	ม	' उम	อุ	ม	" उम

ໂຕະ ມ ຕມ   ໂຕະ ມ' ຕໍ່ມ   ໂຕະ ມ^໑ ຕໍ່ມ^໑
 ຕາ ມ ຕາມ   ຕາ ມ' ຕາມ   ຕາ ມ^໑ ຕາມ^໑
 ຍາ ມ ຍາມ   ຍາ ມ' ຍາມ   ຍາ ມ^໑ ຍາມ^໑

ย	ม	ยม	กวิ	ม	กวิม	ยมกวิม
ค	ม	คม	คว	ง	ควง	คมควง
ห	ม	หาม	ปว	ม	ปวาม	หำมปวาม

ตี๋ ม' ตี๋ม   น   ำ   ำ   ตี๋ม   ตี๋ม
 โสระ ม' ตี๋ม   เกลีย ง   เกลีย   ตี๋มเกลีย
 ถ้าจะขี้ม ๆ ไว้แต่ในพิกตร์ ถ้าขี้มนกมก็จะทำให้
 หน้าเหย เห็นใครประพตติที่ ก็จงจำเอาไว้เป็นตัวอย่าง
 คนที่กล้าหาญที่สุดข้อม่อนหวานที่สุด คนที่เป็นผู้ดีที่สุด
 ข้อม่อนโยนที่สุด จงทำใจให้ปกติเมื่อยามโกรธ สำรวม
 กิริยาและวาจาเมื่อยามเกิดขี้ติ เมื่อเวลาเล่นก็เล่นแต่
 พอควร เล่นอย่าให้เพลิน เดินก็อย่าให้พลา อวดเก่ง
 เป็นสมบัติของคนฉลาด อวดฉลาดเป็นสมบัติของคนโง่
 อวดโก้เป็นสมบัติของคนจน จงคิดแต่ดี ๆ สักแต่หนุ่ม
 เมื่อจะกินต้องกินให้อิ่ม เมื่อจะนอนต้องนอนให้หลับ
 อย่าให้เขาว่า มีเงินให้เขากู้มีความรู้อยู่ในใบลาน

สอนอ่านบทที่ ๕๓

คำกลอนอ่านเทียบแม่ กม

สุรางคณางค์๒๘๖ อ่านกมพระสม ก กา ถึง กม เร่งรู้ดูจำ
 จะเล่าให้รู้ พระผู้จอมธรรม ผู้จูงผู้นำ ไทยให้เจริญ

มหากษัตริย์ เทียบเทียมกับฉัตร ควรน้อมสรวลเสริญ
 เริ่มแต่เป็นไทย จอมไทยพาเดิน ลุ่มดอนโนนเนิน
 หันข้ามศัตรู

ไม่มีไครชาติ พร้อมไทยพร้อมราชูรี ช่อมชกหักสู้
 นามไทยถนอม นียอมศัตรู ให้มาลบหลู่ นมนานมาแล้ว
 จอมไทยทุกองค์ ล้วนแต่ยิ่งยง บัญญาเกล้าเกล้า
 ผ่อนหนักผ่อนเบา รู้เท่าทุกแนว เยี่ยมยิ่งแว่นแก้ว
 เหตุพระปรีชา

ยามแข็งแข็งนัก สู้จนแตกหัก ไม่รักชีวา
 ยามหย่อนผ่อนตาม พองามสมควร เพื่อกิจรักษา
 ให้ชาติคงไทย

หากพระทรงธรรม ของไทยไม่ล้ำ เหมือนเขาใครใคร
 ชาติชื่อจกตรา เป็นข้าเขาไป เลือดร้อนอย่างไร
 ย่อมรู้จากกัน

ทรงอุ้มทรงชู ศาสนาให้คู่ ไทยอยู่พร้อมสรรพ
 ไม่เลื่อมไม่ทรมาน งามเหมือนสุริยจันทร์ ส่องคืนส่องวัน
 ให้ชาติรุ่งเรือง

พระประมุขเรา พระคุณฉันเกล้า พระนามฟังเพื่อง
 ประทานอำนาจ ให้ราษฎรทั้งเมือง ได้ร่วมส่วนเรื่อง
 จัดการแผ่นดิน

ประทานวิจิตรมณูญ อัสสระสมบัติ แก่ราษฎร
 ๕๕ ทงสน ประชาเบิกบาน กอบการหากิน จบแคว้นแดนดิน
 เพิ่มสุขสมบัติ

๕๕ เหตุุนแหละหนุ เราตองเชิดชู เกียรติคุณเรสุ
 กำนัดไพริน ให้สิ้นสุดมุต เทิดยศพระทุก
 เหนือเคียรพวกเรา

สอนอ่านบทที่ ๕๔

มาตรา ย ว สะกดเรียกว่าแม่ เกย

สูตร

เกย กัย กาย กาว กิวิ กิวิ กิย กิย กุย กุย
 เกว เกว แก้ว แก้ว
 กระ ย กัย ะ ย ัย คะ ย คัย

๕๓

กา	ย	กาย	ชา	ย	ชาย	ชา	ย	ชาย
กา	ว	กา	สา	ว	สาว	ชาว	ว	ชาว
กิ	ว	กิ	หิ	ว	หิ	ชี	ว	ชี
กิ	ว	กิ	ช	ว	ชี	คิ	ว	คิ
กิ	ย	กีย	ช	ย	ชีย	คิ	ย	คีย
กิ	ย	กีย	ช	ย	ชีย	คิ	ย	คีย
กู	ย	กู	ช	ย	ช	ช	ย	ช
กู	ย	กู	ช	ย	ช	ช	ย	ช
เกะ	ว	เก	ชะ	ว	เช	ระ	ว	เร
เก	ว	เก	เท	ว	เท	เย	ว	เย
แกะ	ว	แก	ชะ	ว	เช	แคะ	ว	แ
แก	ว	แก	แ	ว	แ	แม	ว	แม

สอนอ่านบทที่ ๕๕

แจ	ว	แจ	ว	เ	เ	แจ	เ
ปลอ	ต	ปลอ	ต	ภ	ย	ภ	ย

ขว น ขวน ขวา ย ขวาย ขวนขวาย
 ขา ย ขาย กรุ ย กรุย ขายกรุย
 พายเรือ ข้อขาย มั่นแกว แจวเรือ ปลาตขาย
 ปลากทราย แสนสบายเพราะใจดี คนที่ขาดออกกำลังกาย
 โรคภัยมักเบียดเบียน กระทำความดีย่อมมีคนเห็น
 อยู่บ้านท่านอย่านั่งดูตาย บินวบินควายให้ลูกท่านเล่น
 อย่างนั่งคาประตูลูก อย่าดูท่านนัก อย่างมักใหญ่ไผ่สูง
 เรือนอะไรก็ให้รู้เป็นครูเขา จะได้เบาแรงตนเร่งชวนชวายน
 อยากรู้อย่านอนอนสาย อยากรสบายอย่าท้อทำกิน

สอนอ่านบทที่ ๕๖

ตัวสะกดและตัวนำบางตัวที่ต้องอ่านออกเสียงสระ อะ

มีชวาน	อ่านว่า	มีคะวาน	กมล	อ่านว่า	กะมน
เมฆลา	„	เมกชะหลา	กบาล	„	กะบาน
คชสาร	„	คตชะสาน	อมร	„	อะมอน
ชนนี้	„	ชนนะนี้	สถล	„	สะกน

พิจารณา วิทยาจารย์ เจรจา พรหมณี ศาสนา
กรรมการ เมฆลา นพเกา ชลธาร ทนายความ
ขนาดใหญ่ ถายกระหนก ดอกขจร สกนศร บัณฑิต
ราชกร ชนนี้ สรรเสริญ เจริญพร พรหมจารี
ปวารณา พุทธศาสนา

สอนอ่านบทที่ ๕๗

มาตรา ย ว สะกด ต่อ

สูตร

กย	โกย	ก้อย	กอย	ก้วย	กวย	เกี้ยว	เกี้ยว
เกื้อย	เกื้อย	เกื้อย	เกย				
โกะ	ย	กย	—		—		
โก	ย	โกย	โฮ	ย	โฮย	โฮ	ย โฮย
เกาะ	ย	ก้อย	—		—		
กต	ย	กตย	กต	ย	กตย	คต	ย คตย
กัวะ	ย	ก้วย	—		—		
กัว	ย	กวย	สัว	ย	สวย	รว	ย รวย

เกียะ ว เกียว — —
 เกีย ว เกียว เขีย ว เขียว เคีย ว เคียว
 เกือะ ย เกือย — —
 เกือ ย เกือย เขือ ย เขือย เือ ย เือย
 เกือะ ย เกือย — —
 เกือ ย เกีย เือ ย เือย เือ ย เือย

สอนอ่านบทที่ ๕๘

ชา ว ชาว สยาม ม สยาม ชาวสยาม
 ค ุ น ุ ค ุ น เือ ย เือย ค ุ น เือย
 เขือ ย เขีย ไชะ ม ชม เขยชม
 อว ย อวย ชะ ย ชัย อวยชัย
 อวยชัย ให้พร เขยชม ชาวสยาม ค ุ น เือย
 พวกเราชาวสยามอย่าท้อทำกิน จงอย่ายอมตนเป็นคน
 เกียจคร้าน เวลาไม่ค่อยทำ วันคืนล่วงไปเร็วราว
 กับลมพัด จงบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

สะอาดกายเจริญวัย สะอาดใจเจริญสุข ดูช้างให้ดูหาง
ดูนางให้ดูแม่ ถ้าจะดูให้แน่ ต้องดูถึงน้้ายาตาย เมื่อน
ไรเราได้มีเกียรติยศเป็นทหาร ก็อย่าเสียตายชีวิต

สอนอ่านบทที่ ๕๗

วิธีผันมาตรา ย ว สะกด

อักษรกลางผันด้วยไม้ ๒ ๗ + อ่านสะกดว่าดังนี้

เกอ	ย	เกย	เกอ	ย'	เกย	เกอ	ย ^๒	เกย ^๒
			เกอ	ย ^๓	เกย	เกอ	ย ^๔	เกย ^๔
จา	ว	จาว	จา	ว'	จาว	จา	ว ^๒	จาว ^๒
			จา	ว ^๓	จาว	จา	ว ^๔	จาว ^๔
ป	ย	ปย	ป	ย'	ปย	ป	ย ^๒	ปย ^๒
			ป	ย ^๓	ปย	ป	ย ^๔	ปย ^๔
เตย	ว	เตยว	เตย	ว'	เตยว	เตย	ว ^๒	เตยว ^๒
			เตย	ว ^๓	เตยว	เตย	ว ^๔	เตยว ^๔

อักษรสูงผันด้วยไม้ ' ๒ อ่านสะกดว่าดังนี้

เขอ ย เขย เขอ ย ' เข้ย เขอ ย ๒ เข้ย
 ลี ว ลิว ลี ว ' ลิ้ว ลี ว ๒ ลิ้ว
 เขีย ว เขียว เขีย ว ' เขี้ยว เขีย ว ๒ เขี้ยว
 ผา ย ผาย ผา ย ' ผ้าย ผา ย ๒ ผ้าย

อักษรต่ำผันด้วยไม้ ' ๒ อ่านสะกดว่าดังนี้

คฺย คฺย คฺย คฺย ' คฺย คฺย คฺย ๒ คฺย
 แม ว แมว แม ว ' แม่ว แม ว ๒ แม่ว
 เฮอ ย เฮย เฮอ ย ' เฮ้ย เฮอ ย ๒ เฮ้ย

สอนอ่านบทที่ ๒๐

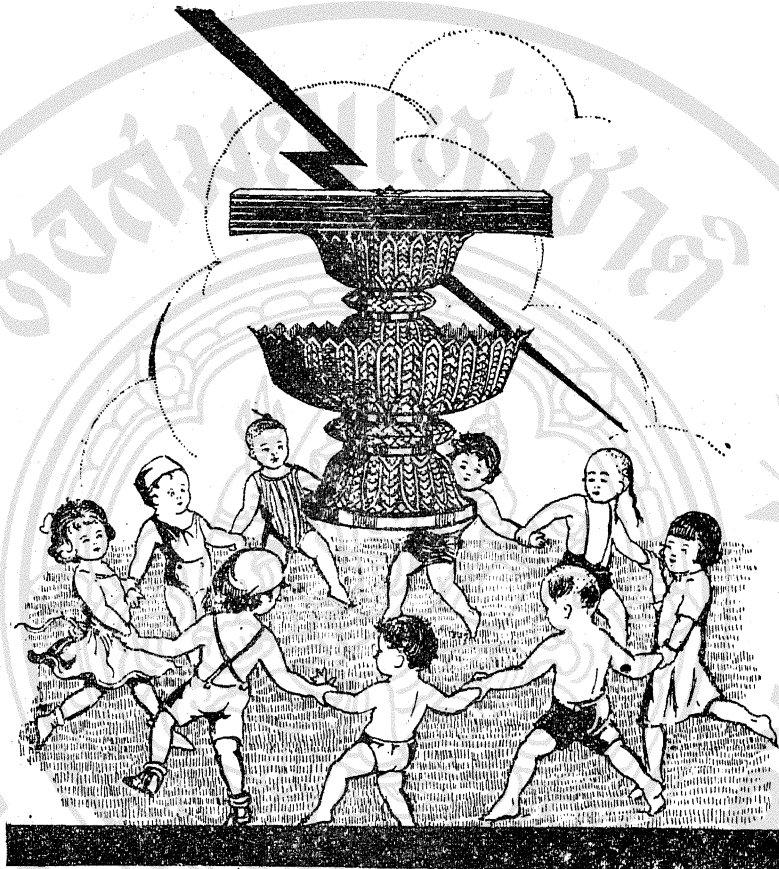
ชา ว ๒ ชาว จา ว ๒ จาว ชาว จาว
 เขีย ว ๒ เขียว ส อ ๒ สอ เขียว สอ
 คฺย ๒ คฺย ช เย ๒ เชย คฺย เชย
 น ำ ๒ นำ เขีย ว ' เขียว นำ เขียว
 ประ ะ ประ เตีย ว ' เตียว ประ เตียว
 ผา ๒ ผา ผา ย ๒ ผ้าย ผา ผ้าย

ผ้าฝ้าย ประเที้ยว น้ำเชียว เขียวเลื้อ คยเขีย
 อย่าซื้อควายหนานา อย่าซื้อผ้าหน้าตรุษ เรายังช่วยกัน
 สะสมอาวุธเมื่อยามบ้านเมืองสงบศึก นาเชียวอย่าขวาง
 เรือ ๑ ไปซื้อไม้ทางเมืองเหนือ ไปซื้อเกลือทางเมืองใต้
 ในป่าเปลี่ยวเดินคนเดียวไม่สู้ดี ความสภาพอ่อนโยน
 เป็นอารมณ์ที่ดีที่สุดในโลก อย่าพูดคนด้วยปาก อย่า
 ถากคนด้วยตา ระวังไว้ให้กระจ่างแต่อย่างเดียว ขอให้
 เขียวชาญเกิดคงเกิดผล ระวังพูดไปสองไพเบี้ย ระวัง
 นิ่งเสียตำลึงทอง

สอนอ่านบทที่ ๖๑

คำกลอนอ่านเทียบแม่เกย

ยาน ๑๑ ๑ ขนเกยเลยรวมปน ก. กา. กน. กง. กก. กต
 กบ. กม ะสมหมก อย่าละเลยลืมต้นศูนย์
 ตอนนหนนครจะ ระวังธรรมนุญ
 ด้วยว่าบดินทร์สุริย์ ประทานไว้ให้พวกเรา
 เป็นแบบบทบัญญัติ เหมือนบรรทัดเจียวหนาเจ้า
 กฎหมายต้องถือเอา ระวังธรรมนุญเป็นสายกลาง

ดิถี ^๕ ส่วนเราทั้งหลาย	มีมากมายเหลือกล่าวอ้าง
อิสสระ ^๕ ทั้งไทรยางค์	เรามี ^๕ ทวทุกตัวคน
แต่ต้อง ^๕ รู้ความหมาย	เดี๋ยวจะกลายเป็น ^๕ สับสน
อิสสระ ^๕ คือทุกคน	รู้ ^๕ หน้าที่ ^๕ ของตัวเอง

ทำตามกฎหมายมี   ตามหน้าที่พอเหมาะเหม็ง
 เราโตไม่ซุ่มเหง   ผู้น้อยกว่าให้ระคาย
 เราน้อยฟังถ้อยคำ   ผู้ใหญ่พราส่อนทั้งหลาย
 อย่ามัวพะเนงกาย   เป็นทางชีวิตหลักธรรม
 คุณวิรูฯ มากมายมี   อัญชลีอย่าเหยียบย่ำ
 รุกฝายสูงต่ำ   จึงจะมีชุมชนไชย
 ด้วยเหตุนี้แหละหนุ   ช่วยกันชูอย่าเชื่อนเฉย
 วิถีธรรมบุญอย่าลืมเลย   ต้องรักษาทุกคราไป
 อย่าให้ใครดูหมิ่น   ด้วยภูมิินทร์ประทานให้
 รักเท่ากับจิตตั้งใจ   ใครประจัญต้องทำลาย ฯ

ตอนอ่านบทที่ ๒๒

นิยายธรรมชาติ

แต่ก่อนเล่ากันว่า มีรังตัวหนึ่ง ไปถูกนายพราน
 ยิงด้วยกระสุน เผลอถูกกระสุนไปติดอยู่ในทวารหนัก จะ
 ทำอย่างไร ๆ ลูกกระสุนก็ไม่ออก ให้รู้สึกปวดเป็นกำลัง

หมตบัญญัติเข้าจึงไปหากา เพราะถือกันว่ากาเป็นผู้ฉลาด
และบอกว่า ถ้าช่วยให้เอาลูกกระสุนออกได้แล้ว จะให้
ค่าจ้างอย่างงาม กาทรงแล้วทรงเล่า ก็หมตบัญญัติ
เหมือนกัน จึงเป็นนายหน้าไปหานกดูเหว่าเล่าความให้ฟัง
ดูเหว่ามีความรอบคอบ จึงสัญญาจะกาว่า “ท่านจะต้อง
เป็นผู้รับประกัน ถ้าท่านไม่ได้ค่าจ้างมาให้เรา ท่านจะ
ต้องเป็นผู้פקไขและเลี้ยงลูกให้เรา ท่านจะยอมหรือไม่”
กาก็ยอมตกลง คือเป็นนายหน้ามาแล้ว ยังต้องรับ
ประกันอีก ดูเหว่าจึงบอกว่า “ให้รุ่งไปนยณแซ่น้ำ
เข้าเถิด ในไม่ช้าลูกกระสุนก็จะละลาย และออกได้
โดยง่าย” กาก็กลับมาบอกรุ่ง ตามคำแนะนำของดูเหว่า
รุ่งก็รีบไปทำตาม ในไม่ช้าก็เอาลูกกระสุนออกได้ กาจึง
ทวงค่าจ้างทันที แต่รุ่งไม่มีอะไรจะให้ ก็บินหนีไป
เฉยเฉยๆ กามีความโกรธเป็นอย่างมาก จึงชักชวน
พวกพ้องไปทวงหนรุ่ง รุ่งจะบินไปทางไหน หรือจับอยู่
ที่ไหน กาก็ล้อมหน้าล้อมหลัง แต่ผลที่สุดก็ไม่ได้ค่าจ้าง

ลัทธิ รุ่งจึงเป็นลูกหนกมาจนทุกวันนี้ คนโบราณ
จึงเปรียบเทียบคนที่เป็นหนี้เขามาก ๆ ว่า “เป็นกาตอม
รังแต่เดียว” เพราะมีเจ้าหนี้มาตามทวงล้อมหน้าล้อมหลัง
มิได้ขาด

ฝ่ายตุเหว่าเมื่อรู้ว่ากามีไต๋จริง จึงปรับกาตาม
สัญญา กาจึงต้องพักไข้ และเลี้ยงลูกให้ตุเหว่าตลอด
มาจนบัดนี้ จึงเข้าบทสุภาษิตที่ว่า “ไม่อย่าเป็นหนี้
ก็อย่าเป็นนายหน้า ไม่อย่าเป็นข้า ก็อย่าเป็นนาย
ประกัน”

นักปราชญ์จึงแต่งเป็นคำกลอนกล่อมเด็กไว้ว่า

ตุเหว่าเคย	ไขว่ไขว่ให้แม่กาพัก
แม่กาถึงหลังรัก	คิดว่าลูกในอุทร
คาบเอาข้าวมาเคี้ยว	คาบเอาเหยื่อมาบ้วน
ถนอมไว้ในรังนอน	ซ่อนเหยื่อมาให้เจ้ากิน
บักเจ้ายังอ่อนกลอแคล	ทอแทะจะสอนบิน
แม่กาพาไปกิน	ที่ปากน้ำพระคงคา

ตื่นเจ้าเหยียบบงาหว่าย	ปากก็ใช้หาปลา
กินกุ้งและกินกั้ง	กินหอยกระพังแมงดา
กินแล้วก็ไผมา	จับต้นหว้าโพธิ์ทอง
ยังมีนายพราน	เที่ยวเยี่ยมเยี่ยม มองมอง
แล้วยกปืนขึ้นส่อง	จ้องเอาแม่กาดำ
ยิงถูกที่หัวอก	แม่กาที่ตกลงน้ำ
ตัวหนึ่งว่าจะต้ม	อีกตัวหนึ่งนั้นจะยำ
กินนางแม่กาดำ	คำวนั้นอุแม่เนา

ในบทออกสรวลยสุภาษิตก็กล่าวถึงตุเหว่าว่า
 ตุเขียตุเหว่า ผีปากเจ้าเหลือเอกวิเวกหวาน ผู้ใด
 พังวงเวงบรรเลงตาน น้ำสังสารน้ำเสียงเจ้าเกลี้ยงกลม
 เป็นมนุษย์สุดดีเพราะผีปาก ถึงจนยากพุดจริงทุกสิ่งสม
 ไม่หลอนหลอกปลอกปลิ้นตัวยลนดม คนคงชมว่าเพราะ
 เสนาะเอย

ดังนั้น นิยายเรื่องนสือนให้รู้ว่า การเป็นหนี้เขา
 ไม่ได้เช่นนกรัง และการเป็นนายหน้า หรือเป็นนายประกัน

เขาก็ไม่ตีทงน่น และทเห่วนั้น ถือกันว่าเสียงเพราะนัก
 น่นเพียงแค่เป็นสัตว์ ก็ถือว่าเสียงเพราะอย่างเดียวกับที่ตีแล้ว
 แต่ว่าคนเราเสียงก็อย่างเดียวกัน ยังไม่นับว่าตี จะต้องมีความ
 สัตย์ คือพูดจริงไม่หลอนหลอก ให้เขาหลงเชื่อเรา
 และพูดจาไพเราะด้วย จึงจะนับว่าตี

ตอนอ่านบทที่ ๖๓

บัญญัติ ๑๕ ประการของพระยาพลพลพยุหเสนา
 “เพื่อนเราคนไทยทั้งหลาย

๑. เราเป็นคนไทย เราต้อง รักชาติไทยของเรา
๒. เราเป็นคนไทย เราต้อง นับถือพระพุทธศาสนา
๓. เราเป็นคนไทย เราต้อง รักพระมหากษัตริย์
๔. เราเป็นคนไทย เราต้อง เลื่อมใสในรัฐธรรมนูญ
๕. เราเป็นคนไทย เราต้อง บัณฑิตรักษารัฐธรรมนูญ
๖. เราเป็นคนไทย เราต้อง รักใคร่คนไทยด้วยกัน
๗. เราเป็นคนไทย เราต้อง ช่วยอุปการะคนไทย

๙. เราเป็นคนไทย เราต้อง เชื่อความรู้คนไทย
  ๑๐. เราเป็นคนไทย เราต้อง ไม่ดูถูกคนไทย
  ๑๑. เราเป็นคนไทย เราต้อง เล่าเรียนหาความรู้
  ๑๒. เราเป็นคนไทย เราต้อง ประคบอาชีพ
  ๑๓. เราเป็นคนไทย เราต้อง มีมานะอดทนที่สุด
  ๑๔. เราเป็นคนไทย เราต้อง ช่วยซื้อของของคนไทยขาย
  ๑๕. เราเป็นคนไทย เราต้อง ช่วยใช้ของที่คนไทยทำ
- ถ้าเราปฏิบัติตามนี้ไม่ได้ ก็ตายเสียดีกว่า”

สอนอ่านบทที่ ๖๔

ไม้ละลาย	ไ	มีตัว ย	เดิมอ่านเหมือนเสียงเดิม
คนไทย		อ่านว่า	คนไท
เมืองไทย		„	เมืองไท
ภาษาไทย		„	ภาษาไท
สินค้าไทย		„	สินค้าไท
หนังสือไทย		„	หนังสือไท

ตอนอ่านบทที่ ๖๕

สระ ฤ ฦ ฤ ฦ มีสำเนียงอ่านได้ต่างกันแล้วแต่ข้อความ

๑ ฤ ออกเสียงเป็น ริ

อังกฤษ ตันตฤต ปฤษฏางค์ ฤทธา ฤทธิเดช

๒ ฤ ออกเสียงเป็น วี

พฤษภา มฤคา พฤษภาคม ประพฤติ

๓ ฤ ออกเสียงเป็น เรอ

ฤกษ์งามยามดี ไหรฤวายุฤกษ์

๔ ฤ ออกเสียงเป็น รือ

ฤกัฏ ฤมิชนะน (ใช้แทนหรือก็ได้)

๕ ฤ ออกเสียงเป็น ลี

ระฤก ฤกซัง พิฤก (โบราณใช้)

๖ ฤ ออกเสียงเป็น ลือ

ฤชา เล่าฤ (โบราณใช้)

สอนอ่านบทที่ ๒๖

คำที่มีตัวสะกดเป็นตัวกล้ำต้องอ่านด้วย

ม ^๑ ทร	อ่านว่า	ม ^๑ ตช	ศ ^๑ ตร	อ่านว่า	ศ ^๑ ตตร
ยาตรา	„	ยาตตรา	ส ^๑ ตร	„	ส ^๑ ตตร
กษ ^๑ ตร	„	กษ ^๑ ตตร	มาตรา	„	มาตตรา
อ ^๑ ตรา	„	อ ^๑ ตตรา	ส ^๑ าตรา	„	ส ^๑ าตตรา

สอนอ่านบทที่ ๒๗

คำที่ตัวสะกด มีสระประสมอยู่ด้วย แต่ไม่ต้องอ่านสระนั้น เช่น

พระเกตุ	อ่านว่า	พระเกตุ	บัญญัติ	อ่านว่า	บันหยัต
เกิดเหตุ	„	เกิดเหตุ	สมบัติ	„	ส ^๑ มบัติ
พระธาตุ	„	พระธาตุ	ปฏิบัติ	„	ปะติบัติ
วิบัติ	„	วิบัติ	ปริยัติ	„	ปะริยัต
ประพฤติ	„	ประพริต	กษ ^๑ ตริย	„	กษ ^๑ ัต

ตอนอ่านบทที่ ๖๘

(ไม่สำคัญ)

คำที่มีตัวสะกดซ้อนสองตัว ตัวกลางใส่แทน “~”

ตัวหลังเป็นตัวสะกด โบราณมักใช้กันมาก แต่เดี๋ยวนี้ไม่มีที่ใช้

วณน ^๓ ที่	อ่านว่า	วณ ^๓ ท	ววควาย	อ่านว่า	ว ^๓ ควาย
ยงม ^๓	„	ยง ^๓ ม	ตวตน	„	ต ^๓ ตน
กำดง	„	กำด ^๓ ง	ชวกก ^๓ ไขว	„	ช ^๓ ว ^๓ ก ^๓ ไขว
รืบก ^๓ ลบ	„	รืบก ^๓ ล	ควน ^๓ นอ ^๓ ย	„	คว ^๓ น ^๓ อ ^๓ ย
อตก ^๓ ณน	„	อตก ^๓ ณ	ค ^๓ ร ^๓ ง ^๓ น ^๓ น	„	ค ^๓ ร ^๓ ง ^๓ น ^๓ น

เสียงตงสนั่นที่ตกลงเขา ผลตกถนน กวตดแกว่ง

สวณสนาม สนนบเพลา ฌบง ทังน^๓น ท^๓ว^๓ทัง

เมื่องฝรัง อีตอดค นอนฝนน กลางวณน ว่าตักถนน

ไฟต้ตกเตียง

สอนอ่านบทที่ ๖๙

(ไม่สำคัญ)

คำสระเอียที่มีตัวสะกดบางคำ

โบราณให้เขียนแต่พยัญชนะ ส่วนสระลดเสียหมด

ว	อ่านว่า	เวียง	สงี่ยม	อ่านว่า	เสงี่ยม
ร	,	เรียน	กลยต	,	เกลียต
ช	,	เขียน	หน่ยว	,	เหิน่ยว
ต	,	เตรียม	กลยว	,	เกลียว
ส	,	เสมียน	ปล่ยว	,	เปลียว

นายสงี่ยม ชยन्नกัวยขาว ครึงตยว แจกชาย

กัวยตัยว หยุตประตัยว ฉัั้นจะไปท่ยวด้วยคน นกก

รยนชยन्नหม่นนรยนหนงงสื้อ

สยนาถบทยที่ ๗๐

ไม้เอก

ไม้โท

ไม้ตรี

ไม้จตุร

กากบาท

ตีนกา

พื้นหนู

ฟองมัน ๐

วิสรรชนีย์ ะ

สำหรับฉนอักษร ๓ หมู่

สำหรับเขียนไว้บนฟองมัน และพื้นที่

พื้นหนูก็เรียก

สำหรับเขียนไว้บนต้นวรรค และต้น

บรรทัด ตาไก่ก็เรียก

สำหรับประหลังอักษร นมนางทั้งคู่ก็

เรียก (สระอะ)

ทนต์ฆาต สำหรับชาวอักษรไม่อ่าน ทางกระแต

ก็เรียก

ไม้ไต่คู้ สำหรับชักเตียงให้ขึ้น(เลขแปดก็เรียก)

นิคคหิต

นฤคหิต

โคมูตร

ฝนทอง

ทางกังหัน

หันอากาศ

ไม้ผัด

สำหรับเขียนบนสระ ำ หยาตุนักัง

ก็เรียก

สำหรับเขียนสุดท้ายและที่จบเรื่องความ

สำหรับเขียนบน คือ ตังน

สำหรับเขียนผัดบน คือ ตังน กน ชน

คน (ซึ่งแปลงมาจากสระ อะ)

จบแบบเวียนโวเล่มสองบริบูรณ์

(สำเนา)

ใบอนุญาตให้ใช้แบบเรียน

ฉบับที่ ๑๖๘/๒๒๘

วันที่ ๑๖ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗

หนังสือ แบบเรียนไวยากรณ์ เล่ม ๒ ของ

นายยวน ทนนิเทศ พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน

หนึ่งหมื่นฉบับ ใน พ.ศ. ๒๔๗๗

เจ้าหน้าที่ได้ตรวจแล้ว อนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้

(ลงนาม) พระยาศรีสุนทรโวหาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

(ใช้ให้เฉพาะในการพิมพ์คราวนี้เท่านั้น และห้ามมิให้นำไป

อนุญาตไปพิมพ์ในหนังสือเรื่องอื่นที่มีลิขสิทธิ์อนุญาตเป็นอันขาด)

นายยิม ศรีหงส์ ผู้พิมพ์โฆษณา

โรงพิมพ์ศรีหงส์ มุมถนนอนุสาวรีย์ พ.ศ. ๒๔๗๗